

Broj :208-12/23

Datum: 19.12.2023. godine

**Informacija o implementaciji preporuka u 2023. godini
iz „Zaključka analize ankete o zadovoljstvu privatnog sektora uslugama javnog sektora u
2022. godini“**

Uvod

Razvojna agencija Žepče već desetu godinu za redom provodi anketiranje privatnog sektora kako bi dobila povratne informacije o zadovoljstvu radom javne uprave. Anketiranje predstavlja važan kanal komunikacije između privatnog i javnog sektora, omogućavajući prikupljanje informacija o potrebama i stanju privrede u Općini Žepče. Rezultati ankete koriste se kao smjernice za oblikovanje politika koje bi trebale podsticati razvoj privatnog sektora.

Cilj istraživanja je utvrditi nivo zadovoljstva privatnog sektora uslugama općinske uprave i ostalim ključnim elementima poslovnog okruženja. Na temelju nalaza i zaključaka ankete poduzimaju se konkretne mjere radi poboljšanja poslovnog okruženja.

U nastavku slijedi informacija o provedbi preporuka iz "Zaključaka analize ankete o zadovoljstvu privatnog sektora uslugama javnog sektora iz 2022. godine" tokom 2023. godine.

Preporuke iz analize „Ankete o zadovoljstvu privatnog sektora uslugama javnog sektora“ iz 2022. godine

U tekstu ispod navedeni su osnovni zaključci i preporuke koje su dobivene analizom ankete.

a) Podrška poslovanju MSP sektora

Kao jedan od prioriteta poslovanja kompanija istaknuta je potreba za novim zapošljavanjem kadrova sa zanatskim zanimanjima kojih nedostaju na lokalnom tržištu rada, 66% kompanija izrazilo je potrebu za zapošljavanjem do 5 radnika i to za zapošljavanje deficitarnih zanimanja kao što su bravari, zavarivači, armirači, zidari, limari, tesari, stolari, šivači, građevinski tehničari) . Postoji potreba i za vozačima, mehaničarima, prodavačima, kuharima i konobarima.

Poticajna sredstva bi se koristila za nabavku opreme i sufinansiranje poreza i doprinosa na plaće za novozaposlene osobe, nabavku opreme i sredstava za rad, i obuku radne snage.

b) Zadovoljstvo javnim uslugama

Javne usluge ispunjavaju osnovne potrebe i zahtjeve MSP-a, ali ima prostora za poboljšanje kako bi se postigao viši stupanj zadovoljstva. (dana je srednja ocjena 3,4). Prijedlozi poduzetnika idu u pravcu unaprjeđenja sustava naplate usluga, olakšavanje pristupa uslugama kroz poseban šalter za poduzetnike te dostupnost obrazaca /zahtjeva on line kao i daljnja podrška RAŽ-a u privlačenju sredstava za MSP sektor i redovno informiranje.

Izveštaj o provedenim postupcima sukladno preporukama iz ankete

a.) Podrška poslovanju MSP sektora

U 2022. godini Razvojna agencija Žepče u suradnji sa Općinom Žepče i različitim donatorima (domaćim i inostranim) realizirala je niz aktivnosti s ciljem prevazilaženja problema i prepreka koje ograničavaju rast i razvoj MSP sektora u općini Žepče, a koji su uočeni tijekom anketiranja MSP sektora.

Nastavljen je rad sa MSP sektorom kroz usluge savjetovanja, informiranja, organizacije poslovnih događaja i susreta poduzetnika, obuka radne snage za potrebe poslodavaca. Ove podrške se pružaju, kao vid nefinancijske potpore Općine Žepče putem Programa tehničke pomoći MSP sektoru u općini Žepče (ukupno 5 mjera podrške) kojim se kompanijama sa područja općine Žepče osigurava besplatna konzultantska pomoć (tehnička pomoć, savjetovanje i mentoring) od strane Razvojne agencije Žepče. Odluku o nefinancijskoj pomoći kompanijama se donosi svake godine.

U 2022. godini je pripremljeno i prijavljeno 9 projekata za mala i srednja poduzeća, na javni poziv Ministarstva privrede ZDK i Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta; 6 projekata je odobreno a ukupna vrijednost sredstava koje su kompanije povukle po osnovu napisanih projekata je 97.602,84 KM. Evidencija pruženih usluga prema kompanijama se vodi uredno u registru RAŽ-a.

U 2022. godini je pruženo 70 savjetovanja prema poduzetnicima (1 na 1) koji se odnose na detalje objavljenih javnih poziva namijenjenih poduzetnicima, porezne olakšice, zakonske izmjene, tržište, marketing i dr.

Pripremljeno 8 poslovnih planova (uključujući i prijavni obrazac) za početnike u biznisu (start up kompanije) u svrhu apliciranja na financijska sredstva za osnivanje poslovne djelatnosti. Svi poslovni planovi su odobreni , a ukupna vrijednost odobrenih sredstava je 30.000 KM.

Organizirana 3 stručna seminara i 3 info dana na kojima je nazočilo 150 predstavnika kompanija, a koji su organizirani na zahtjev MSP sektora općine Žepče. Također, održana su 2 dana otvorenih vrata na kojima su predstavljeni javni pozivi za MSP sektor, ukupno nazočilo 20 kompanija.

RAŽ kontinuirano pruža podršku kompanijama i nezaposlenim osobama pri prijavi programa FZZZ-a te su po ostalim programima ovog donatora („Tražim poslodavca“ i „Novo zapošljavanje“), podržano 8 osoba i 2 obrta. U 2022. godini odobreno je 10 aplikacija i isto toliko zaposleno osoba.

U okviru Mjere podrške razvoju postojećih biznisa, RAŽ je za potrebe kompanija organizirala obuke radne snage na osnovu ankete koja se provodi na godišnjoj razini sa privatnim sektorom u općini Žepče. Ove obuke se organiziraju na osnovu rezultata Ankete o ispitivanju zadovoljstva privatnog sektora uslugama javnog sektora u općini Žepče za 2022. godinu gdje se, između ostaloga, od poslodavaca traži da iskažu svoje potrebe u vezi sa obukama kojim bi se unaprijedila znanja za zaposlene u kompanijama kao i za nezaposlene osobe koje su u potrebi za zaposlenjem u domaćim kompanijama.

U 2022. godini kreirano i realizirano je 8 obuka: Obuka za rad na troosnoj CNC glodalici, Obuka za programiranje web aplikacija, Obuka za grafički dizajn, CNC operater, Obuka za sektor poljoprivrede - 4 modula - voćarstvo, ekonomika agro-proizvodnje, zaštita i gnojidba, Obuka za dizajnere u sektoru tekstila, Rukovanje prehrambenim proizvodima, Obuka za djelatnike u turizmu (ugostiteljska poduzeća). Obuke su provedene u Centru poslovnih kompetencija Žepče i u pogonima kompanija, 183 osoba od čega 98 polaznika spada u kategoriju mladih osoba, a 118 polaznika su iz kategorije žena. Obuke su bile besplatne za polaznike / kompanije i financirane iz projekata. Obuke su realizirane u okviru centrikomNET (INTERREG IPA), „T4E“ - obuka za poslodavca“ - (ILO/MOR) i projekt „Tri grada tri parka prirode(GIZ). Postotak zaposlenja / samozaposlenja nakon odslužane obuke je cca. 40%. (na osnovu evidencije RAŽ-a). Također su provedene 2 obuke za nezaposlene osobe s područja općina Žepče, Zavidovići, Maglaj i Usora a koje se nalaze na evidenciji Biroa rada Žepče, a koje su podržane u okviru projekta „Obukom do lakšeg zapošljavanja“ kroz podršku od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje. Cilj obuka je bio poboljšati znanje i vještine nezaposlenih osoba kako bi brže pronašle posao kod poslodavaca u Žepču, a u oblastima koje su deficitarne za domaće kompanije i to: „Programiranje web aplikacija“ i „Grafički dizajn“. Obuku je pohađalo 20 polaznik i steklo certifikat (obuka programiranje web aplikacija 10 polaznika, grafički dizajn 10 polaznika). Obuke su provedene u Centru poslovnih kompetencija Žepče. Oko 30% polaznika je stečeno znanje iskoristilo za samostalni rad u poslu ili u okviru kompanija.

Kroz program jačanja kompetencija nezaposlenih osoba – Treninzi za podizanje kompetencija u poduzetništvu osposobljeno je sljedeće Obuka za rukovođenje CNC glodalicom/ HELP-11 polaznika; Obuka za programiranje web aplikacije i Obuka za grafički dizajn /FZZO-20 polaznika; CNC operater/ILO-11 polaznika; Agroškola/ckNET-39 polaznika; obuka tekstilaca/CW+-30 polaznika.

U okviru Mjere podrške razvoju i registraciji novih biznisa, RAŽ je organizirala i provela edukativno-mentorski program „Start Up akademija“ (4. po redu), namijenjen osobama koje su nezaposlene i žele pokrenuti svoj biznis, kao i svim drugim osobama koje žele promijeniti poslovnu djelatnost postojećeg obrta/poduzeća, ili započeti novi. Na javni poziv prijavilo se 25 osoba, a odabrano je 20 polaznika, iz kategorije nezaposlenih osoba sa evidencije za nezaposlene Biroa rada Žepče. Kroz program edukacije i mentorstva izrađeno je 8 poslovnih planova, registrirano je 4 biznisa od strane polaznika kojima je pružena obuka i tehnička pomoć. Sudjelovanje je bilo besplatno za sve polaznike.

U okviru Mjere podrške zapošljavanju u MSP-e sektoru provedene su sljedeće aktivnosti:

-Realizacija programa podrške novom zapošljavanju od strane FZZZ i Biroa rada Žepče, i Vlada ZDK i Služba za zapošljavanje ZDK za 159 kompanija u općini Žepče izdvojeno ukupno 738.128,00 KM.

-Realizacija Mjera zapošljavanja u 2022. godini zaposleno 159 nezaposleni osoba (zaključeno 88 ugovora s poslodavcima) , ukupno uloženo 738.128,00 KM.

-Realizacija programa podrške samozapošljavanja općina Žepče, Donator HELP, Federalni zavod za zapošljavanje-Biro rada Žepče i Vlada ZK-Služba za zapošljavanje -Biro rada Žepče ukupno 144 korisnika , a vrijednost 539.912,00 KM.

Mjera podrške konkurentnosti MSP

Općina Žepče putem Službe za graditeljstvo i prostorno uređenje pruža olakšice za investitore po osnovi oslobođanja plaćanja rente (Odluka o izmjenama odluke o građevinskom zemljištu , donesena 30.12.2014. godine od strane OV Žepče). Umanjenje rente je za poslovne subjekte/investitore u postupku izgradnje poslovnog objekta. U 2022. godini oslobođeno je dijela rente ukupno 8 kompanija, a ukupna vrijednost oslobođenih sredstava je 75.105,78 KM.

U 2022. godini organizirana su 4 poslovna događaja za MSP sektor:

-„9. Gospodarski forum“ međunarodni događaj koji okuplja privatne kompanije iz BiH i okruženja u općini Žepče s ciljem da se uvežu sa kompanijama iz općine Žepče. Forum je održan 13.10.2022. godine i sudjelovalo je 100 sudionika s ciljem uspostave aktivnog dijaloga na temu „Ljudski kapital i gospodarske migracije“. Organizator 9. Gospodarskog foruma je Razvojna agencija Žepče uz pokroviteljstvo Općine Žepče. Suorganizatori i partneri 9. Gospodarskog foruma Općine Žepče bili su: Udruga poduzetnika i poslodavaca Žepče-UPIP i Udruženje privrednika „MOTRIX“ Žepče.

- „1.Poslovni susret udruga/udruženja poslodavaca iz ZDK i TK“- Uspostavljena je suradnja kompanija, udruga/udruženja poslodavaca na regionalnom nivou (Tuzlanski i Zeničko-dobojski kanton, ukupno 6 udruga / udruženja poslodavaca s ukupno minimum 300 članova).

-1. “Večer gospodarstvenika općine Žepče” - Domaćin susreta bio je općinski načelnik Mato Zovko. Svrha ovog događaja jeste međusobno bolje upoznavanje, razmjena mišljenja, u interesu svih nas dionika u lokalnom ekonomskom razvoju cijele lokalne zajednice. Na „ Večeri gospodarstvenika općine Žepče“ okupili su se predstavnici iz 70-tak poduzeća koja posluju u općini Žepče.

-„6. Sajam poljoprivrednih proizvoda „ Dani maline i meda“ Žepče 2022. godinu“ održan je u srpnju /julu mjesecu, a okupio je preko 80 izlagača iz 24 gradova i općina iz Bosne i Hercegovine. Sajam je posjetilo preko 1000 posjetitelja. Ciljevi sajma su – povećati prepoznatljivost i važnost proizvođača autohtonih proizvoda, te prikazati kupcima važnost kupovine istih. U okviru sajma održano je predavanje „Proizvodnja prehrambenih proizvoda i rukovanje hranom u različitim uvjetima usluživanja“. Radionice je prisustvovalo 26 učesnika. U okviru sajma organizirani su B2B susreti sa 23 učesnika predstavnika RPG-a, obrta, poduzeća, zadruga i udruženja. Organiziran je i Gastro Show sa 16 obrta i poljoprivrednih gazdinstava i ukupno prijavljena 23 proizvoda (dodijeljene 4 nagrade u 4 kategorije).

b.) Politika vođenja javno privatnog dijaloga

Javno -privatni dijalog (JPD) predstavlja jedan od ključnih preduvjeta za stvaranje povoljnog poslovnog okruženja i cjelokupan održivi razvoj općine Žepče. Uspostavljanje i vođenje JPD-a predstavlja sastavni dio funkcioniranja lokalne samouprave. U cilju uspostavljanja što kvalitetnijeg dijaloga, općina je osnovala Lokalni ekonomski forum (LEF) koji čine predstavnici privatnog, civilnog i javnog sektora, uključujući predstavnike lokalne samouprave.

U izvještajnom periodu organizirana su i uspješno održana 4 sastanka LEF-a na kojima je pokrenuto 8 inicijativa, od čega su 4 realizirane, dok ostale su planom predviđene za 2023. godinu.

RAŽ koordinira Odborom za obrazovanje i zapošljavanje. Organizirana su i održana 2 sastanka Odbora u vezi sa: Lokalnim akcionim planom zapošljavanja i Plana upisa učenika.

RAŽ koordinira radom Klubom za podršku poduzetništvu žena općine Žepče. Klub je osnovan od strane Općine Žepče 2020. godine s namjerom da se podrži poduzetništvo žena i animira što veći broj žena da osnivaju biznise. U 2022. godini održana su 4 sastanka Kluba.

U svrhu što boljeg razumijevanja potreba poslodavaca RAŽ i Općina Žepče su organizirani su sastanci sa udruženjima poduzetnika Motrix Žepče i Udruga poduzetnika i poslodavac Žepče. Sastanci su bili prilika da predstavnici poduzetnika iz različitih sektora direktno iznesu svoje potrebe Općinskim službama i RAŽ-u kako bi se razvijali adekvatni projektni prijedlozi i politike koje imaju za cilj prevazilaženje evidentiranih problema.

Ostale preporuke i zaključci bi će predmet planiranja aktivnosti RAŽ-a i Općine Žepče u narednom periodu.

Direktorica RAŽ-a
Branka Janko
Branka Janko

